

ja više zaradim jer mu prodam i svoje. Mama se isto maskira. Kad smo bili manji išla je sa nama po naselju. Sada ostaje i dočekuje maškare koje dolaze k nama. Onda ih izludi. Otvori im vrata pa se pravi da ih ne vidi. Pa zatvori. Opet otvori i razgovara sama sa sobom, kao nešto je čula a nema nikog. A kada ih, kao spazi, onda padne, kao od straha. Djeca iz vrtića koja znaju gdje stanujemo, rado dolaze. Mama ih najprije izgnjavi a onda ih pusti u kuću. Tamo ih nastavi gnjaviti. Svi moraju plesati i pjevati. Tko neće dobiti samo krafnu i drugu priliku. Na popravku svi dobiju neki novčić. Takva ja moja mama. Voli se zezati. Jednom je baš trebala nešto iz dućana, a tata je rekao da neće valjda takva ići van. Ali ona je išla. I dobila je puno bombona. I kupila što joj treba. Tata je brinuo da su je prepoznali. Rekla je da nisu. Ja znam da jesu, jer su mi drugi dan rekli da mi je mama baš fora. Ne razumijem zašto se tata srami kad se mama zeza. Kad je mamin brat, a moj ujo naručio krafne, mama je rekla može, ali dobije ih samo onaj tko se zamaskira. Još je dodala da nemaskirane u svoju kuću neće ni pustiti. Ujo je došao bez maske. Mama ga je pustila u kuću, jer on je ipak njezin brat. Ali je zato dobio krafnu koju je nafilala s češnjakom u prahu. Za svaki slučaj, ako netko dođe bez maske. Ujo je zagrizao krafnu a onda pobjegao u kupaonicu. Mislim da mu je bilo zlo. Ujo se nije naljutio, ali je sljedeće godine došao sa zihericom u nosu. Ajde, bar nešto, rekla je mama i nije mu ništa podvalila. Ove godine je bilo malo maškara. Ne znam zašto. Mama je bila tužna. Za sljedeću godinu je odlučila da stavi oglas na početku ulice. U oglasu će pisati da je ta i ta još živa i da obavezno čeka maškare. Sve su dobrodošle. Čak i one koje ne znaju pjevati. Već će ih ona naučiti! I namučiti. Ali to neće pisati u oglasu. To znamo samo mi, ali nikom ni riječi!

OLOVKA U GLAVI

Čudo jedno kako moja mama može biti smušena. Onda joj se događaju razne, kako ona kaže, gluposti. Jednom je u hladnjak pospremila konce za šivanje. Bila je sigurna da ih nije ni uzela u trgovini. Našla ih je onda kad je već kupila druge. Nema veze, rekla je, neće propasti. Drugi put plati ona jabuke na tržnici i ode. Sva je sreća da ima poštenih ljudi. Teta prodavačica je trčala za njom da joj da plaćene jabuke. Iz tog slučaja mama je naučila da uvijek spremi robu prije no što plati. Sada se zna dogoditi da trče za

njom kako bi im platila. Jedna je kumica, neki dan, mojoj mami rekla da je kradljivka, a ne zna kako je to sirota postala. I još nije namjerno. Znam, jer sam bila tamo. I bilo nas je sram. Uzalud se mama ispričavala. Kumica je vikala i tražila policiju. Jedva su je smirili. I kod kuće mama zna biti smušena. Jednom je tati skuhala kavu sa soli. Kava bez šećera, to se često događa, ali sa soli! Otkrit ću vam tajnu, često se smušena, ali mislim da onda nije bila. Mislim da je to uradila zato jer je tata opet zaboravio neki važan datum. A zgoda sa olovkom bila je prava drama. Mama na hladnjaku drži olovku i notesić u koji zapisuje sve što bi mogla zaboraviti. Baš je htjela nešto zapisati, a olovke nema. Imala ju je trenutak prije, ali sad je nema. Svugdje je pogledala. U ladice, na police, u ormare, zavirila u lonce, u hladnjak. Onda je potragu proširila na čitavu kuću. Ma, ima ona još olovaka, nije njoj za olovku, samo mora naći baš ovu. Ako je ne nađe, kaže, mislit će da je stvarno poludjela. Onda smo svi tražili. Nismo htjeli ludu mamu, a tata valjda zato da ljudi ne kažu da se ludo oženio. Sve smo pretražili. Bili smo i u garaži. Tata je pregledao sve teglice s maminim biljkama. Brat i ja smo izvrmuli kutije s igračkama. To je baš bilo dobro, rekla je mama poslije, jer smo ih usput i pospremili.

A onda ja mama morala u zahod. Pomislili smo da je sigurno luda jer se iz kupaonice začuo gromoglasan smijeh. Izašla je van. Sada smo se i mi morali smijati. Olovka je čitavo vrijeme potrage bila zapiknuta u maminu punđu. Svugdje smo pogledali, samo ne u mamu. Vidjela sam kako tata gleda mamu. Drukčije nego do sada. Zagledao se u nju kao da je vidi prvi puta. Onda joj je rekao da je lijepa. Ona od tada gubi olovku bar jednom tjedno i sve rijeđe kuha kavu bez šećera.

OPASNA MAMA

Samoposluga je jedino mjesto kamo me mama ne bi povela kad bi me imala gdje ostaviti. Zapravo, tako je bilo dok sam još bila mala. Sad sam velika i znam što je red i kako se ponašati u samoposluzi. Naučila sam to od prve. Samo me je jednom mama morala isprašiti po turu. Samo jednom. I to na licu mjesta. Tako sam odmah naučila kako se ponašati u samoposluzi. Bilo je to ovako. Kupovale smo, mama i ja, po popisu koji mama uvijek sastavi kad ide u kupovinu. Usred posla srele smo maminu školsku kolegicu. Žene se nisu

vidjele sto godina, bar su tako rekle, pa su se zapričale. Bilo je tu raznih tema. Koja se udala, tko ima i koliko djece, tko studira i što ja znam. Više nisam slušala. Bilo mi je dosadno. Dok su one razgovarale ja sam iskoristila priliku da u košaru stavim stvari sa svojeg popisa. Kojeg nisam napisala. Jednostavno, imam ga u glavi. Uzela sam grickalice, od svake vrste po jednu vrećicu. Onda sam na policama s čokoladama pronašla neke koje volim, i neke koje još nisam probala a moram. Na polici sa žvakaciš gumama uzela sam od svake vrste po paketić, a od nekih i tri. Upravo sam završila kupovinu kad se mama oprostila od prijateljice. Košara je bila puna. Mislila sam, mami će biti drago jer sada možemo odmah na blagajnu. Ali njoj nije bilo drago. Uopće joj nije bilo drago. Rekla je da sada sve to lijepo vratim odakle sam i uzela. Ali mama, viknula sam, i počela plakati. Onda je mama podigla glas. I ja sam podigla glas. Pravu dreku zapravo. Još sam lupala nogama. Onda je mama podigla ruku i izlupala me po turu. U samoposluzi, pred svim ljudima koji su zastali da vide što se događa. I dalje nisam htjela napraviti što mi je naredila. Onda je jedna bakica rekla nešto mami, ne znam što. A mama je rekla da je to naša stvar i da bi i ona mogla dobiti svoje. E, kad je to mama rekla nepoznatoj bakici, znala sam da je vrag odnio šalu. Samo, mislim da to mama ipak ne bi uradila. Ali bakica nije htjela čekati da to vidi, pa je otišla svojim putem. Jako sam se uplašila i sve brzo vratila na mjesto. Prestala sam urlati. To mi i tako nije pomoglo. Mama je dopustila da zadržim samo jednu malu, najmanju čokoladu. Još je rekla da bi dobila veću da nisam načinila scenu, i da se ona nije morala sramiti zbog mene. Tako sam vam ja od prve naučila kako se ponašati u samoposluzi. Mama kaže da taj način nije baš pedagoški, ali da nije imala izbora. Ne razumijem ovo "pedagoški", ali sigurno je da je imala izbora. Mogla je sve to lijepo platiti pa me onda doma učiti ponašanju. Ja bih, časna riječ, to isto i tako naučila! Jedino bi učenje trajalo nešto duže.

KAD MAMA LOVI MIŠEVE

Moja mama jako voli životinje. Sve. Skoro sve. Samo ne voli žabe i guštere. Njih se boji. A, što je vrlo neobično za jednu mamu, ona voli i miševe. Jedino se ljuti kad načine nered u smočnici. I kaže da ne ostavljaju izmet svugdje

gdje stignu, još bi im čovjek i sam ostavljao hranu. Još su toliko bezobrazni da pregrizu i vrećice s brašnom i neke druge vrećice. Onda mama treba brašno, a ono se kroz rupicu prosipa svuda kuda mama prođe. To ju jako ljuti. Zbog toga je odlučila otjerati miševe iz naše kuće. Kupila je mišolovku i najfiniji sir koji je miševe trebao privući u nju. Onda je to sve lijepo navečer stavila na policu kraj brašna. I otišla spavati. Ujutro je najprije išla vidjeti je li lov uspio. U mišolovki nije bio samo jedan miš, bilo ih je tri. Mislim da je to bila čitava mišja obitelj. Miš-mama, miš-tata i miš-dijete. Taj je sir stvarno jako dobar kad su se svi odjednom ovako dali uhvatiti. Sada ih se trebalo samo riješiti. A mama je još u spavaćici. U kupaonici, gdje je ostavila kućnu haljinu, nakratko je odložila mišolovku s miševima na rub kade. Taj je trenutak onaj najmanji od njih, miš-dijete, iskoristio i nekako uspio pobjeći. Mama je dobila još jedan problem više. Miša u kupaonici. Koji se odmah zavukao pod stroj za pranje rublja. Lupala je ona i po njemu, ali se mali nije dao van. Što će sad? Mama uvijek ima rješenje. Uzela je našeg mačka koji je baš lijeno drijemao u fotelji i odnijela ga u kupaonicu. A mačak ni pet ni šest, lijepo skoči na taj isti stroj. Valjda se dosjetio kako smo ga zadnji puta kupali. Mama ga je ubacila u kadu s toplom vodom a on se, brzi- nom munje, po zidu uzverao na vješalicu za ručnike. Sa sve četiri šape držao se za ručnik i mama ga je jedva savladala. Na kraju je bio okupan, samo je mama bila sva mokra. Valjda se je toga sada sjetio i ni makac. Mama ga stavi na pod, a on, hop, eto ga opet gore. I tako nekoliko puta. Situaciju je spasio miš-dijete. U jednom je trenutku provirio ispod dna stroja i taman toliko je bilo dovoljno da ga mačak zgrabi. Kaže mama da su mu proradili prirodni instinkti. Ne znam što je to, ali je upalilo. A to je najvažnije. Miš nije bio u kupaonici, sada se otimao mačku iz usta. Mama je odnijela van mačka s mišem u ustima. Tamo ga je nekako natjerala da pusti miša. Jer ona nije željela zlo miševima. Samo ih ne želi u svojoj kući. Kad su tako neuredni!

Ostalo dvoje miševa pustila je na livadu. Tata je rekao da će se sigurno vratiti i da ih je trebala prepustiti mačku. Mama misli da će doći neki drugi, ovi sigurno ne. A ako se to, i kada se dogodi, onda će misliti na to.

Za taj dan joj je bilo dosta miševa.

ČAROLIJA

Kad sam bila mala, vjerovali smo da je moja mama čarobnica. Stalno je smišljala i izvodila nekakve trikove i njima zadivljavala djecu u vrtiću. Ponekad bi joj uspjelo da zadivi i mene. Sa mnom joj nije uvijek bilo lako, jer sam uglavnom sudjelovala u pripremama. Pomagala sam joj skupljati puževe za utrku puževa, i samo sam ja znala da svi žure u istom smjeru, jer ih na kraju staze čeka salata umočena u pivo. I još od jučer nisu ništa jeli. A poznato je koliko puževi vole salatu i pivo. Osobito, ako su gladni.

Da travka može svirati znala sam od kad znam za sebe, jer mi je mama u šetnjama priređivala prave koncerte. Za ostalu djecu to je bila čarolija. Jednom je na radiator poslagala bočice na čija je grla navukla balone. Nakon nekog vremena baloni su se napuhnuli sami od sebe. Danas znam da je to zato jer se zrak na toplom širi. Onda to nismo znali i za nas je to bilo pravo čudo. Kad smo te iste balone stavili van na hladno opet su se ispuhali. Još jedno čudo.

Najviše smo se radovali igri sa sokom od cikla. U čašu sa sokom mama bi nalila malo praška za pranje posuda, a crveni sok bi pred našim očima poplavio. Onda bi kapnula malo octa, a on bi opet pocrvenio. Ja sam taj štos već znala jer smo se kod kuće često tako igrali.

A miješanje boja, to je čarolija koju smo sami izvodili. Onda su neka djeca mislila da su i oni čarobnjaci. A ja sam znala u čemu je štos. Objasnila sam im da nema čarolije u tome da od crvene i plave nastane ljubičasta boja. To je jednostavno miješanje boja. Mješanjem nastaju i neke druge, objasnila sam im. Narančasta, zelena i smeđa....Nekad me ljuti kad mama izvodi takve

stvari, jer je klinci onda obožavaju. Meni to jako smeta. Uvijek im otkrijem u čemu je štos. I uvijek se čudim kako se mama ne ljuti zbog toga. Jednom mi je rekla da je to baš ono najbolje, i da sam joj glavni pomagač. Jer, kaže ona, sve može biti čarolija dok ne saznaš kako nastaje. A to djeci treba pokazati, jer tako razvijaju svoju pamet pa će jednom i sami smišljati čarolije. Ali jednom se dogodilo nešto zbog čega i danas nisam sigurna nije li moja mama ipak čarobnica. Na vrtićkoj terasi nam je čitala slikovnicu. Sjedili smo na deki i pažljivo slušali jer, priča je bila zanimljiva. Onda je, odjednom, iz čista mira, mama ispružila ruku. Na njenu ispruženu ruku sletjela je pčela. Svi smo se ukočili. Mama se iznenadila. A pčelica je mirno stajala na njenom dlanu. Bila je potpuna tišina, nismo je željeli uplašiti da ju ne upikne. A onda je ta čarobnica mama učinila nešto zbog čega smo svi glasno uzdahnuli. Zatvorila je šaku i u nju pčelu. Učinila je to nekoliko puta. Pčela ništa, dalje mirno sjedi na njenom dlanu. Mama je ponudila da to učini i netko drugi, ali nitko se nije usudio. Na kraju je s osmjehom otvorila dlan, šapnula nešto pčelici i ona je mirno odletjela. Sljedećeg smo dana saznali u čemu je bila tajna. Mama je donijela knjigu o pčelama. Objasnila nam je da trutovi izgledaju drugačije i da nemaju žalac pa ne pikaju. Ono na terasi bio je jedan takav trut koji se samo malo odmarao. U svemu tome ima nešto što me još muči. Zašto je trut izabrao baš mamin dlan? I kako je ona znala kada treba ispružiti ruku? Eto, zašto još uvijek mislim da je moja mama čarobnica. I još mislim da je to baš sjajno. Tajno, u sebi vjerujem da ću to biti i ja. "Kakva mama, takva kćer"- nekad kaže moj tata. E, da je bar jednom ima pravo!

...pismo jedne mame...

Časopis *Dijete Vrtić Obitelj* je odlično osmišljen. Ciljano govori o određenim problemima i njihovom rješavanju. Sviđa mi se kreativnost i idejnost samih predškolskih djelatnika. Upoznavanje djece ali i roditelja sa pravima djeteta je izvrsna zamisao, kao i rad s darovitim djecom ili onom s posebnim potrebama.

- najvažniji zadatak odgoja u vrtiću trebala bi biti briga za tjelesni i duhovni razvoj, te osim zdrave i primjerene prehrane, razvoj kulturnih i higijenskih navika

- vrlo važnu ulogu ima i svakodnevni boravak djece na zraku, što se u našoj grupi ne provodi u dovoljnoj mjeri

- primoravanje djece starije dobi na spavanje prilikom poslijepodnevno odmora mi se ne sviđa; mislim da je dovoljno osmisлити razne tihe sadržaje za djecu kojoj odmor nije potreban

- nedovoljna suradnja roditelja i vrtića, što je vjerojatno rezultat prezaposlenosti roditelja, ali i njihovog nedovoljnog interesa za zbivanja unutar grupe samog vrtića nije u redu, ali ponekad ne nailazimo na razumijevanje od strane odgajatelja